

Niemi Karoliina

26.4.2020

32/20/L/A

Maa- ja metsätalousvaliokunta
mmv@eduskunta.fi

Maa- ja metsätalousvaliokunta keskiviikko 29.04.2020 klo 09:00 / VNS 1/2020 vp / Asiantuntijapyyntö

VNS 1/2020 vp Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2021-2024

Pyydettyä lausuntona valtioneuvoston selontekoon julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2021-2024 Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

1 Tausta

Vientiteollisuuden kyky ja mahdollisuudet sopeutua koronakriisin jälkeiseen uuteen aikakauteen ovat entistä tärkeämpiä, sillä kestävä talouskasvun synnyttäminen vaatii nykyistä joustavampaa ja kilpailukykyisempää ilmastoystävällistä teollisuutta.

Kehysriihen yhteydessä hallitus kertoi valmistelewansa talouden nopeaa elpymistä tukevia toimenpiteitä koronakriisistä selviytymiseksi toukokuussa annettavalla lisätalousarviolia. Metsäteollisuus ry korostaa, että lisätalousarviossa tulisi kyetä tekemään teollisuusmyönteisiä päätöksiä, jotka tukevat tulevia investointeja sekä menestymistä kansainvälisessä kilpailussa ja siten auttavat Suomen nopeaa elpymistä.

Hallituksen tulisi pidättäytyä sellaisista tulevista päätöksistä, joilla suomalaisen teollisuuden kustannuskilpailukykyä heikennetään. Vientiteollisuuden merkitys Suomen kansantaloudelle on keskeinen vientitulojen, bruttokansantuotteen muodostumisen ja verotulojen tuojana.

Menestyvä metsäteollisuus rakentaa ja turvaa hyvinvointia. Lisäksi aktiivinen ja kestävä metsänhoito sekä puupohjaiset tuotteet hillitsevät ilmastomuutosta.

2 Uutta kasvua aikaansaavat toimenpiteet

Kansantalouden kannalta laajasti perusteltava toimi olisi teollisuuden tarvitsemien julkisten infrainvestointien nopea käynnistäminen.

Panostukset sekä uusien investointien edellyttämään infraan että jo olemassa olevan väyläverkoston pullonkaulojen purkamiseen johtavat itse investointeja laajempiin kansantaloudellisiin hyötyihin. Tässä keskiössä ovat metsäteollisuuden kuljetusketjun kilpailukykyä edistävät ja investointeja tukevat tie-, rata-, vesiväylä- ja satamahankkeet.

Niemi Karoliina

26.4.2020

32/20/L/A

Tie- ja rataverkoston kunnossapito on joka tapauksessa välttämätöntä, mutta nyt aika korjauksille on poikkeuksellisen otollinen. Metsäteollisuuden kuljetuksista Suomessa noin kolme neljäsosaa tapahtuu kumipyörillä, ja varsinkin alemman tiestön ja yksityisteiden hoidossa on paljon toivomisen varaa.

Suomi lähtee logistisesti takamatkalta suhteessa kilpailijamaihin. Talvimerenkulun kannalta välttämätöntä jäänmurtoa on rahoitettu väylämaksuilla. Väylämaksut on kerätty viime vuosina puolitetuina.

Väylämaksujen puolitus päättyy tämän vuoden loppuun. Väylämaksujen perimisestä tulisi luopua tai vähintään jatkaa niiden puolitusta vaalikauden loppuun. Muuten logistiikkakustannukset nousevat kriittisellä hetkellä.

3 Teollisuuden kilpailukyvyyn ylläpitäminen

Tärkeä tekijä suomalaisen metsäteollisuuden kilpailukyvyllä on esimerkiksi sähköistymistä tukevan teollisuuden sähköveron alentaminen monen kilpailijamaan tavoin EU-minimiin. Tähän päätökseen hallitus sitoutui Vuosaaren ilmastokokouksessa. Lisäksi on turvattava päästökauppakompensaation jatkaminen, sekä riittävän pitkä siirtymäaika fossiilisten polttoaineiden veromuutoksille.

Energiaintensiivisen teollisuuden kyky investoida ja sähköistää prosessejaan ovat avainasemassa Suomen ilmastotavoitteiden saavuttamisessa. Energiaintensiivisen teollisuuden merkitys korostuu sekä Euroopan komission Green Deal-esityksessä että EU:n teollisuusstrategiassa.

Päästökompensaation jatkaminen Suomessa on välttämätöntä. Suomalainen vientiteollisuus kohtaa kovan kansainvälisen kilpailun tilanteessa, jossa maailmantalous on ajautumassa globaalin koronaviruksen aiheuttamaan taantumaan. Suhdannenäkymät ovat radikaalisti heikentyneet myös Suomessa. Samaan aikaan Suomen hallitus ei ole aikeissa tinkiä hiilineutraalisuuden saavuttamisesta vuoteen 2035 mennessä. Tässä yhtälössä on välttämätöntä, että vientiteollisuuden kilpailukykyä turvaava ja sähköistymistä edistävä kompensaatio pidetään käytössä.

Koska teollisuuden kompensaatiosuoja loppuu tämän vuoden lopussa, hallituksen on ryhdyttävä valmistelemaan kompensaatiolakia vuoden 2020 jälkeiselle ajalle. Päästökompensaatiota pitää jatkaa nykyisen päästökauppakauden loppuun (2030). Koska päästöoikeuden hinta on tullut alas, kompensaation jatkamisesta valtiolle aiheutuva kustannus ei ole kohtuuton.

4 Maa- ja metsätalouden hallinnonala

Julkisen talouden suunnitelman mukaan maa- ja metsätalousministeriön pääluokan vuotuiset määrärahat olisivat kehyskaudella noin 2,6 miljardia euroa. Hallinnonalan rahoitus on alle viisi prosenttia valtion talousarvion määrärahoista. Luonnonvaratalouden määrärahat, mukaan lukien metsät ja metsätalous, vastaa kyseisen pääluokan rahoituksesta noin kahdeksaa prosenttia.

Niemi Karoliina

26.4.2020

32/20/L/A

Metsäteollisuus ry korostaa metsäteollisuuden ja metsätalouden keskeistä asemaa ylläpidettäessä suomalaista hyvinvointiyhteiskuntaa. Metsäteollisuuden rooli korostuu entisestään, kun tilanne Suomessa normalisoituu koronaviruksen aiheuttaman pandemian jälkeen. Metsäteollisuuden rooli kansantalouden ja huoltovarmuuden turvaajana on äärimmäisen tärkeä tunnistaa julkisen talouden prosesseissa.

Metsien aktiivinen hoito mahdollistaa metsäteollisuuden tuotannon kasvun ja työllisyyden myönteisen kehityksen metsätalouden, puunkorjuun ja puuta jalostavan teollisuuden parissa. Aktiiviseen metsätalouteen kannustava metsäpolitiikka on osa suomalaista toimintaympäristöä, johon myös yhteiskunnan tulee panostaa. Metsätalouden kannustejärjestelmän riittävä rahoitus tulee turvata myös jatkossa.

Metsien aktiivinen ja kestävä hoito on keskeisessä asemassa hallituksen ilmastopoliittisten tavoitteiden saavuttamisessa. Luonnonvarakeskus laati metsäteollisuudelle skenaarioita metsävarojen kehityksestä osana toimialan ilmastotiekarttaa. Skenaariot osoittavat, että yhteiskunnan kannattaa kannustaa taimikon ja nuorten metsien hoitoon, turvemaiden ravinnetalouden edistämiseen sekä metsänjalostukseen myös ilmastopoliittisista syistä.

Metsäteollisuus muistuttaa, että valtiontaloutta suunniteltaessa on tärkeä tunnistaa myös valtion talousmetsien tuottamat taloudelliset hyödyt. Metsähallitus tulouttaa valtiontaloudelle suoraa sen tarvitsemia euroja, mutta välilliset vaikutukset ovat huomattavasti suurempia. Metsähallituksen talousmetsissä tehtävä metsätalous työllistää etenkin Itä- ja Pohjois-Suomessa ja mahdollistaa erityisesti kyseisillä alueilla metsäteollisuuden toiminnan ja kehittymisen.

Metsäteollisuus ry

Timo Jaatinen
toimitusjohtaja